

Veiligheidsunie: een terrorismebestrijdingsagenda en een sterker Europa voor een weerbaardere EU

Brussel, 9 december 2020

Vandaag komt de Commissie met een nieuwe [terrorismebestrijdingsagenda](#) voor de EU om de strijd tegen terrorisme en gewelddadig extremisme op te voeren en de EU weerbaarder te maken tegen terroristische dreigingen. Voortbouwend op het werk dat de afgelopen jaren is verricht, strekt de agenda ertoe de lidstaten te ondersteunen bij het beter anticiperen op, voorkomen van, beschermen tegen en reageren op de terroristische dreiging. Europol, het EU-agentschap voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving, zal de lidstaten in het kader van het vandaag voorgestelde [herziene mandaat](#) in de toekomst betere operationele ondersteuning kunnen bieden bij onderzoeken.

Vicevoorzitter voor de bevordering van onze Europese levenswijze Margaritis **Schinias**: *"De inclusieve en op rechten gebaseerde fundamentele van onze Unie vormen onze beste bescherming tegen de dreiging van terrorisme. Door inclusieve samenlevingen op te bouwen waar iedereen zich thuis kan voelen, verminderen we de aantrekkingskracht van extremistische propaganda. Tegelijkertijd is de Europese levenswijze niet facultatief en moeten we alles doen wat in ons vermogen ligt om degenen die haar willen ondermijnen, tegen te houden. Centraal in de terrorismebestrijdingsagenda van vandaag staat het investeren in de veerkracht van onze samenlevingen door middel van maatregelen om radicalisering beter te bestrijden en onze openbare ruimten gericht te beschermen tegen aanvallen."*

Ylva **Johansson**, commissaris voor Binnenlandse Zaken: *"Met de terrorismebestrijdingsagenda geven we deskundigen meer slagkracht om op nieuwe dreigingen te anticiperen, helpen we lokale gemeenschappen bij de preventie van radicalisering, bieden we steden de middelen om open openbare ruimten te beschermen door middel van goed ontwerp en zorgen we ervoor dat we snel en efficiënter kunnen reageren op aanslagen en pogingen daartoe. Wij stellen ook voor Europol de moderne middelen te geven waarmee de EU-landen bij hun onderzoeken kunnen worden ondersteund."*

Maatregelen om te anticiperen, voorkomen, beschermen en reageren

De recente golf van aanslagen op Europese bodem heeft ons er opnieuw op pijnlijke wijze aan herinnerd dat terrorisme een reëel en actueel gevaar blijft. Onze samenwerking in de strijd tegen deze dreiging moet gelijke tred houden met de ontwikkeling ervan.

De terrorismebestrijdingsagenda heeft de volgende doelstellingen:

- **Zwakke plekken in kaart brengen en capaciteit ontwikkelen om op dreigingen te anticiperen**

De lidstaten moeten ervoor zorgen dat het Inlichtingen- en situatiecentrum (EU-Intcen) zich kan baseren op een kwalitatief hoogwaardige input zodat beter kan worden geanticipeerd op dreigingen en mogelijke blinde vlekken en we situaties beter kunnen inschatten. Als onderdeel van haar op handen zijnde voorstel inzake de veerkracht van kritieke infrastructuur zal de Commissie adviesmissies opzetten om de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering van risicobeoordelingen, daarbij voortbouwend op de ervaring van een pool van EU-adviseurs op het gebied van veiligheidsborging. **Veiligheidsonderzoek** zal de vroegtijdige opsporing van nieuwe dreigingen helpen verbeteren, en investeringen in nieuwe technologieën zullen ertoe bijdragen dat de EU-aanpak inzake terrorismebestrijding de ontwikkelingen voor kan blijven.

- **Aanvallen voorkomen door radicalisering aan te pakken**

Om **de verspreiding op het internet van extremistische ideologieën** tegen te gaan, is het belangrijk dat het Europees Parlement en de Raad dringend werk maken van de goedkeuring van de regels voor **het verwijderen van terroristische online-inhoud**. Vervolgens zal de Commissie de toepassing ervan ondersteunen. Het EU-internetforum zal **richtsnoeren ontwikkelen inzake de moderatie van de inhoud van algemeen beschikbaar extremistisch onlinemateriaal**.

Het bevorderen van **inclusie** en het bieden van kansen door middel van activiteiten op het gebied

van onderwijs, cultuur, jeugd en sport kan de cohesie binnen samenlevingen ten goede komen en radicalisering helpen voorkomen. Het actieplan voor integratie en inclusie zal de weerbaarheid van gemeenschappen helpen vergroten.

De agenda voorziet ook in meer preventie in **gevangenissen**, met bijzondere aandacht voor de **rehabilitatie en reïntegratie** van radicale gedetineerden, ook na hun vrijlating. Om kennis en expertise op het gebied van de **preventie van radicalisering** te verspreiden, zal de Commissie voorstellen om een **EU-kenniscentrum** op te richten dat beleidsmakers, mensen uit de praktijk en onderzoekers bij elkaar brengt.

De Commissie is zich bewust van de specifieke problemen die **buitenlandse terroristische strijders** en hun familieleden voor de lidstaten met zich mee brengen. Zij zal opleiding en kennisuitwisseling ondersteunen om de lidstaten te helpen bij het beheer van de terugkeer van deze mensen.

- **Beveiliging door ontwerp bevorderen en kwetsbaarheden verminderen om steden en mensen te beschermen**

Veel van de recente aanslagen in de EU vonden plaats op drukke plaatsen of in ruimten met een grote symbolische waarde. De EU zal haar inspanningen opvoeren om te zorgen voor fysieke **bescherming van openbare ruimten**, met inbegrip van gebedshuizen, door middel van **beveiliging door ontwerp**. De Commissie zal voorstellen om steden te motiveren zich aan te sluiten bij een **EU-belofte inzake stedelijke veiligheid en veerkracht** en zal financiering beschikbaar stellen om steden te helpen openbare ruimten minder kwetsbaar te maken. De Commissie zal ook maatregelen voorstellen om **kritieke infrastructuur** – zoals vervoersknooppunten, elektriciteitscentrales of ziekenhuizen – veerkrachtiger te maken. Om de luchtvaart beter te beveiligen, zal de Commissie de mogelijkheden onderzoeken voor een Europees rechtskader voor de inzet van beveiligingsfunctionarissen op vluchten.

Iedereen die de EU binnenkomt, ongeacht of het gaat om EU-burgers of niet, moet aan de hand van de relevante databanken worden gecontroleerd. De Commissie zal de lidstaten ondersteunen bij de organisatie van dergelijke **systematische controles aan de grenzen**. De Commissie zal ook een systeem voorstellen waarmee wordt voorkomen dat een persoon aan wie in een lidstaat om veiligheidsredenen een verzoek om een vuurwapen is geweigerd, een soortgelijk verzoek kan indienen in een andere lidstaat; dit zal een bestaande lacune dichten.

- **Meer operationele ondersteuning bieden, meer vervolgen en de rechten van slachtoffers beter beschermen om beter op aanslagen te reageren**

Politiële samenwerking en informatie-uitwisseling in de hele EU zijn van cruciaal belang om doeltreffend te kunnen reageren op aanslagen en daders voor de rechter te brengen. De Commissie zal in 2021 een **EU-wetboek voor politieële samenwerking** voorstellen om de samenwerking tussen rechtshandavingsinstanties te verbeteren, onder meer in het kader van de strijd tegen terrorisme.

Een aanzienlijk deel van de onderzoeken inzake criminaliteit en terrorisme betreft **versleutelde informatie**. De Commissie zal met de lidstaten samenwerken om mogelijke juridische, operationele en technische oplossingen te vinden voor rechtmatige toegang tot dergelijke informatie, en zij zal een aanpak bevorderen waarbij de effectiviteit van de versleuteling voor de bescherming van de privacy en de beveiliging van communicatie wordt gewaarborgd, maar criminaliteit en terrorisme tegelijkertijd doeltreffend worden bestreden. Om **onderzoek en vervolging beter te ondersteunen**, zal de Commissie voorstellen een **netwerk** op te zetten van **financiële rechercheurs op het gebied van terrorismebestrijding** waarbij ook Europol zal worden betrokken. Het netwerk moet geldstromen helpen volgen en de betrokkenen helpen identificeren. De Commissie zal de lidstaten ook verder ondersteunen bij het gebruik van slagveldinformatie om terugkerende buitenlandse terroristische strijders te identificeren, op te sporen en te vervolgen.

De Commissie zal zich ook inzetten om de **bescherming van slachtoffers** van terroristische daden te verbeteren, onder meer door het eenvoudiger te maken schadeloosstelling te verkrijgen.

Bij de werkzaamheden op het gebied van het anticiperen op, het voorkomen van, het beschermen tegen en het reageren op terrorisme zullen **partnerlanden** worden betrokken, zowel in de directe omgeving van de EU als daarbuiten, en zal intensiever worden samengewerkt met **internationale organisaties**. De Commissie en de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, al naargelang het geval, zullen de samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan op het gebied van vuurwapens intensiveren, onderhandelen over internationale overeenkomsten met landen van het Zuidelijk Nabuurschap met het oog op de uitwisseling van persoonsgegevens met Europol, en de strategische en operationele samenwerking verbeteren met andere regio's, zoals de Sahelregio en de Hoorn van Afrika, andere Afrikaanse landen en belangrijke regio's in Azië.

De Commissie zal een **coördinator voor terrorismebestrijding** benoemen, die binnen de Commissie en in nauwe samenwerking met de lidstaten en het Europees Parlement het beleid en de financiering van de EU op het gebied van terrorismebestrijding coördineert.

Een sterker mandaat voor Europol

De Commissie stelt vandaag voor het [mandaat van Europol](#), het EU-agentschap voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving, te versterken. Aangezien terroristen vaak misbruik maken van door particuliere bedrijven aangeboden diensten om aanhangers te rekruteren, aanslagen te plannen en propaganda te verspreiden die aanzet tot verdere aanslagen, zal het herziene mandaat Europol helpen doeltreffend samen te werken met particuliere partijen en relevant bewijsmateriaal aan de lidstaten door te geven. Europol zal bijvoorbeeld als contactpunt kunnen fungeren indien niet duidelijk is welke lidstaat bevoegd is.

Het nieuwe mandaat zal Europol ook in staat stellen grote en complexe datasets te verwerken, de samenwerking met het Europees Openbaar Ministerie en met partnerlanden buiten de EU te verbeteren en bij te dragen tot de ontwikkeling van nieuwe technologieën die aansluiten bij de behoeften op het gebied van rechtshandhaving. Het zal het gegevensbeschermingskader van Europol en het parlementaire toezicht versterken.

Achtergrondinformatie

De agenda van vandaag vloeit voort uit de [EU-strategie voor de veiligheidsunie](#) voor de periode 2020-2025, in het kader waarvan de Commissie zich ertoe verbonden heeft zich te concentreren op prioritaire gebieden waarop de EU een meerwaarde kan bieden ter ondersteuning van de lidstaten bij het bevorderen van de veiligheid van de Europese bevolking.

De terrorismebestrijdingsagenda bouwt voort op de maatregelen die reeds zijn vastgesteld teneinde terroristen de middelen te onttrekken om aanslagen te plegen en teneinde de weerbaarheid tegen de terroristische dreiging te vergroten. Daarbij gaat het onder meer om EU-regels inzake terrorismebestrijding, de aanpak van de financiering van terrorisme en de toegang tot vuurwapens.

Meer informatie

[Mededeling](#) over een terrorismebestrijdingsagenda voor de EU: anticiperen, voorkomen, beschermen en reageren

[Voorstel](#) voor een verordening tot versterking van het mandaat van Europol

Versterking van het mandaat van Europol – [Effectbeoordeling](#)

Versterking van het mandaat van Europol – [Samenvatting van de effectbeoordeling](#)

Een terrorismebestrijdingsagenda voor de EU en een sterker mandaat voor Europol: [Vragen en antwoorden](#)

[Persbericht](#): EU-strategie voor de Veiligheidsunie: verbanden leggen binnen een nieuw veiligheidsecosysteem, 24 juli 2020

[Veiligheidsunie – Website van de Commissie](#)

IP/20/2326

Contactpersoon voor de pers:

[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)
[Ciara BOTTOMLEY](#) (+32 2 296 99 71)
[Laura BERARD](#) (+32 2 295 57 21)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Illustration 2020/2](#)